

Od EINFOSE platforme to DECriS platforme: kako unaprijediti kolaborativno i distribuirano učenje i poučavanje

Ciljevi projekta EINFOSE (*European Information Science Education: Encouraging Mobility and Learning Outcomes Harmonization*) bili su vezani uz uvođenje novih nastavnih metoda i inovativnoga digitalnog prostora za učenje u svrhu postizanja zajedničkog i ujednačenog okvira u pogledu znanja i vještina studenata preddiplomskih studija potrebnih za upis na diplomatske studije u polju informacijskih znanosti. U žarištu zanimanja bila je potreba za porastom mobilnosti studenata, većom zapošljivošću i lakšim priznavanjem stečenih kvalifikacija u državama sudionicima projekta. Jedan od rezultata projekta je i didaktički okvir temeljen na novim metodama poučavanja u digitalnom okruženju i preporukama koje su se nadovezale na prijašnji projekt EUCLID.

Tijekom projekta EINFOSE (<https://einfose.ffos.hr>) razvijena je EINFOSE platforma (<https://einfose.ffos.hr/platform/>). EINFOSE platforma za kolaborativno i distribuirano učenje i poučavanje ili platforma za učenje i komunikaciju nastala je prilagodbom alata za e-obrazovanje ili sustava za upravljanje učenjem Moodle. Platforma nudi na korištenje razne alate za tzv. *blended* poučavanje uključujući sve standardne module aktivnosti u Moodleu. Platforma je u okviru projekta EINFOSE korištena na trima ljetnim školama omogućujući tematske poduke polaznika kao i njihovu komunikaciju s profesorima prije i nakon njihova održavanja.

Na EINFOSE platformi instalirano je 14 Moodle dodataka (engl. *add-plugins*) u skladu s ciljevima projekta:

- Moduli aktivnosti: *BigBlueButtonBN*, *Face-to-Face*, *Moodlerooms Forum*, *OU Blog*, *Podcast*, *Questionnaire*, *RecordingsBN*, *Scheduler*
- Blokovi: *Facebook comments*, *Sharing Cart* i *Twitter Feed*
- Ograničenja dostupnosti: ograničenja pri izvršavanju aktivnosti (engl. *restriction by activity completion*), ograničenja vezana uz izvršavanja zadataka u okviru kolegija (engl. *restriction by course completion*) i ograničavanje pristupa (engl. *restrict access*)
- Teme: *Roshni Lite* i *Adaptable*. Tema *Roshni Lite* kao primarna tema prilagođena je u skladu sa smjernicama za ostvarivanje pristupačnosti materijala za učenje koju je provela *Adaptabit Research Group* sa Sveučilišta u Barceloni, partnera na projektu.

EINFOSE platformi može se pristupiti na desktop računalima i mobilnim uređajima (zahvaljujući dodatku *Moodle Mobile App*). Omogućeno je korištenje devet jezika: engleski, španjolski, katalonski, njemački, hrvatski, talijanski, slovenski, švedski i turski u skladu sa zastupljenim partnerima na projektu.

U okviru EINFOSE platforme postoje dvije grupe korisnika: profesori i studenti, i tri vrste uloga: menadžer, profesor i student.

EINFOSE platforma omogućila je sljedeće vrste interakcija:

- Student – Student: međusobna interakcija studenata (dodaci *Chat*, *Facebook comments* itd.)

- Student – Profesor: komunikacija studenata i profesora prije, nakon i za vrijeme održavanja ljetnih škola (dodatak *Face-to-Face*),
- Student – Sadržaj: interakcija studenata s e-sadržajima poput snimljenih predavanja, videozapisa drugih studenata i sl. (aktivnosti *BigBlueButton*, *Advanced Forum* i sl.),
- Student – Kontekst: interakcija zasnovana na mogućnosti da studenti fotografiraju zanimljivosti s predavanja i objavljuju ih na Platformi za druge studente (dodatak *Napredni forum*) i
- Profesor – Profesor: interakcija koja omogućuje međusobno dijeljenje znanja i iskustva profesora (dodatak *Face-to-Face*, *Scheduler*).

EINFOSE platforma dizajnirana je za izgradnju bilo koje vrste OER-a, s najrazličitijim mogućnostima sadržaja (tekst, slike, audio, video). Za vrijeme projekta izgrađeno je 5 OER-a u formi 1 uvodni + 4 predmetna kolegija koji su se poučavali na ljetnim školama: *Introduction to the Summer School*, *Advances in Information Science*, *Research Methodology in Information Science*, *Principles of Information Seeking and Retrieval* i *Evaluation of Information Services*. Svaki kolegij posjeduje identičnu strukturu: Uvodni dio, Prezentacije (u pojedinim slučajevima i u formi snimljenih predavanja) i Daljnja čitanja, uz nekoliko dodataka koje su nastavnici zatražili (na primjer, za kviz, za grupni rad).

U okviru kolegija Uvod u ljetnu školu uz poruku dobrodošlice, nalaze se Uvodni upitnik koji su studenti ispunjavali prije ljetne škole, te završni evaluacijski upitnik koji su ispunjavali nakon ljetne škole. Anonimni sustav povratnih informacija polaznika ljetnih škola realiziran je putem dodatka *Questionnaire*.

Na osnovi stečenih iskustava, osobito u odnosu na otvorena pitanja vezana uz način korištenja ponuđenih mogućnosti i uočene potrebe za poboljšanjima, u novoodobrenom projektu DECriS (*Digital Education for Crisis Situations: Times When There Is No Alternative*), postavljeno je nekoliko ciljeva proizašlih iz svrhe samog projekta: da se istraže i analiziraju uvjeti podučavanja i učenja u kriznim situacijama (tijekom COVID-19 i potencijalno drugih pandemija). Glavni koordinator projekta je, kao i za EINFOSE, Odsjek za informacijske znanosti, Filozofski fakultet u Osijeku, a partneri su Sveučilište u Barceloni, Sveučilište u Hildesheimu, Sveučilišni odjel za knjižničarstvo i nove tehnologije u Sofiji i SRCE. Posebno se izdvajaju ciljevi optimizacije OER-a, edukacije nastavnika za rad s raznovrsnim Moodle alatima te poticanje nastavnika na primjenu inovativnih digitalnih tehnologija u sklopu alata za e-obrazovanje i uključivanje studenata u oblikovanje platforme temeljem njihovih komentara i prijedloga. Od šest predviđenih intelektualnih ishoda, tri se izravno odnose na OER-e, a jedan na postavljanje okvira za suradnju s poslovnim sektorom s obzirom na nove oblike organizacije studentske prakse uz primjenu novih tehnologija. Na tom tragu očekivanja su da će partneri razmjenjivati iskustvo i zajedno oblikovati nove sadržaje te integrirati nove alate u DECriS platformu kojima će se osigurati pojačano i kvalitetno korištenje OER-a u visokoškolskoj nastavi.